

Interview

‘Soms even doorzetten’

Door Anneke Polak

WILLEMSTAD - De aanwijzingen aan het adres van Aruba en Sint Maarten waren rechtmatig en nodig. Dat zegt minister Ronald Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

„Vergeet niet dat het de burgers van deze landen zijn die worden geraakt. Soms moet je even doorzetten. En gekeken naar de opties die er waren, was dit het lichtste instrument.”

Het is geen gemakkelijk jaar voor de Nederlandse minister Ronald Plasterk. Niet alleen heeft hij regelmatig te stellen met een uiterst kritische Tweede Kamer, ook daarbuiten komen er vanaf Aruba, Sint Maarten, de BES-eilanden (voornamelijk Bonaire) en toch ook Curaçao kritische geluiden op het Koninkrijksbeleid van Nederland.

Plasterk is zich hiervan bewust, maar toch is ingrijpen door de Rijksministerraad (RMR) nodig geweest, stelt hij. „Samen kunnen we meer dan alleen. Curaçao was in 2012 ook niet happy met de aanwijzing, maar nu achteraf gezien vinden ze het wel logisch. Aan dat voorbeeld kun je zien dat het soms schuurt, maar blijf aan de lange termijn denken. We kunnen discussie hebben, maar ik hoop echt dat het ons lukt te werken aan een mooie toekomst voor het Koninkrijk.”

Ook in het geval van Aruba is de aanwijzing een ‘wijs besluit’ geweest, stelt Plasterk. Helemaal uit de lucht vallen kwam die aanwijzing niet: „De gesprekken hebben meer dan anderhalf jaar geduurd, het is een lang traject geweest. Aan het einde hebben we gezegd dat er toch een onafhankelijk onderzoek moest komen. En niet voor niets, blijkt achteraf, want daaruit bleek de staatschuld inmiddels boven de tachtig procent te liggen, een onhoudbare situatie. De begroting was in balans en kon zo niet doorgaan. De huidige minister van Financiën, Bermudez, heeft dat besef en er wordt nu hard aan gewerkt.”

Voor de buitenwereld was het minder helder dat Aruba in grote financiële nood verkeerde. De hongerstaking van premier Mike Eman naar aanleiding van de aanwijzing aan het adres van de Arubaanse gouverneur deed eveneens vermoeden dat er plotseling werd ingegrepen. Plasterk geeft aan geen grote woorden te willen gebruiken, hoewel die wel aan deze kant van de oceaan zijn gebruikt. „Ik heb grote waardering voor wat Eman heeft gedaan en doet op het gebied van duurzaamheid en andere mooie projecten. Dit alles heeft misschien wel het zicht ontnomen”, daarbij doelend op het feit dat de financiële malaise lang onderbelicht is gebleven.

Ook de gouverneur van Sint

Maarten ontving onlangs een aanwijzing met het verzoek niets te tekenen voordat kandidaat-ministers door een team van experts uit Nederland zouden zijn gescreend. Een meerderheid in het parlement van Curaçao nam hierop een motie aan om de rol van de gouverneur in te perken, de demissionaire regering van Sint Maarten stuurde een brief naar Den Haag waarin zij aangaven niet te zullen meewerken aan deze screening. Ook Aruba sprak zich openlijk uit tegen de gang van zaken, waarbij de gouverneur ‘misbruikt’ zou zijn om de Nederlandse wil door te drukken. De Gevolmachtigde ministers zouden in de RMR niet gehoord zijn. Terwijl zij tegen de aanwijzing zouden hebben gestemd, moesten ze het afleggen tegen een meerderheid van Nederlandse ministers. Plasterk trekt zijn wenkbrauw op: „De RMR is vertrouwelijk dus het staat mij niet vrij te vertellen wie daar wat precies heeft gezegd. Maar ik zou niet voetstoots aannemen dat waar is wat daarover naar buiten is gebracht, mensen kunnen zich ook onthouden van stemming. Ik vind dat we goede redenen hadden om te stellen dat er een onafhankelijk onderzoek moest komen, omdat het landsbestuur mogelijk onderdeel is van het probleem. En uit onderzoek is gebleken dat er sprake is van machtsmisbruik en belangenverstrengeling.”

De aanwijzingen van Aruba en Sint Maarten zijn gebaseerd op het reglement van de gouverneur waarin is geregeld dat de gouverneur het recht heeft niet te tekenen als iets in strijd is met belangen van het Koninkrijk, stelt Plasterk. „Ik denk dat mensen moeten accepteren dat de gouverneur een Koninkrijksorgaan is in de functie die hij vervult. Een aanwijzing aan het adres van de gouverneur kan alleen wanneer de belangen van het Koninkrijk worden geraakt. Het Statuut biedt ook andere middelen om in te grijpen maar die gaan verder. Nu hebben we niet anders gezegd dan: laat u goed onafhankelijk adviseren voor u een handtekening zet.”

Om dergelijke conflicten in de toekomst te vermijden, is er gisteren overleg geweest tussen premier Ivar Asjes en Plasterk over de geschillenregeling. In het verleden was een commissie onder leiding van Mito Croes hiermee bezig, maar dat overleg is op niets uitgelopen. „We moeten een nieuwe poging wagen. Ik denk dat er een commissie moet komen die een voorstel doet voor een geschil-

lenregeling. De discussie is nu: wat valt er onder deze geschillenregeling, wie moet het geschil beslechten, is dat de Raad van State of een aparte commissie?”

Dat er steeds meer geschillen komen tussen Nederland enerzijds en de landen in het Caribisch gebied anderzijds, verbaast Plasterk niet. „Je kon het wel zien aankomen. Mijn voorganger, Piet Hein Donner, schreef in 2011 al dat door het wegvallen van het Land Nederlandse Antillen je zou kunnen verwachten dat de interactie eerder toeneemt dan afneemt. Misschien werd voorheen gezegd dat het Land Nederlandse Antillen een geschil op één van de eilanden maar moest uitzoeken, nu kom je elkaar vaker tegen.” Dat minister Plasterk

Minister Plasterk is trots op de gesigeneerde bal die hij van pitcher Kenley Jansen van de LA Dodgers kreeg. FOTO FARLEY LOURENS

daarbij vaak de gebeten hond is, lijkt hij op de koop toe te nemen. Zijn liefde voor het Caribisch gebied wordt er niet minder om. Trots refereert Plasterk naar de voorpagina van de Extra, waarop hij in actie te zien

is op het honkbalveld van Heintje Kool Ballpark. „Ik heb een gesigeneerde bal gekregen van Kenley Jansen, die ga ik heel goed bewaren”, glundert de minister van Koninkrijksrelaties.

Advertentie

Building Depot

Thursday

SHOPPING NIGHT

from: 8am to 9pm

Live music by Jilly's band

20% OFF

ON ALL NEW CHRISTMAS DECORATIONS

excl. decoration lights

SPECIAL EVENTS

KIDS SCAVENGER HUNT

Date: Saturday, November 22

Time: 10 am - 2 pm

Please sign up by Friday, November 21

by Email, Facebook or Building depot customer service desk

email: buildingdepot@gmail.com

Saturday

Opening hours 8 am to 7 pm

Live music by Cuban Groove

Sunday

Opening hours 9 am to 2 pm

with Live music

f

t

Instagram

Zeelandia z/n - Curaçao - Tel: (+5999) 461-3233